

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra systematické teologie a filosofie

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Benedikt Tomáš Mohelník OP

Autor/autorka práce: Ondřej Kříž
 Studijní program/obor: Teologie
 Název práce: Ježíšova smrt – oběť za Boží lid u Gerharda Lohfinka
 Vedoucí práce: Pavel Frývaldský
 Rozsah práce: 185 823 zn.

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje je bez výhrad	splňuje je s drobnými přípomy	splňuje je s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	x	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	x	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	x	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	x	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☐	x	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	x	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	x	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	x	☐	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	x	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	x	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	x	☐	☐
C. Celkový přínos práce Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐	x		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	x		☐	
Práce přináší nové poznatky	☐	☐		
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	x		
Práce má metodologický/teologický přínos	☐	x		

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Ondřej Kříž, autor předkládané diplomové práce, si zvolil téma, které ho osobně zajímá a osobní zaujetí se v celku práce promítá, což považuji za pozitivní prvek. Autor pracuje ve velké míře s cizojazyčnou literaturou, což je také pozitivní faktor. Celkově odvedl diplomant poctivý kus práce. Text je logicky strukturovaný a čtivý. Chybovost nepřesahuje únosnou míru.

Jisté rozpaky u mne vzbuzuje nejasné zaměření práce. Autor si zvolil za téma analýzu jednoho aspektu v práci Gerharda Lohfinka. Bylo by užitečné, kdyby autor vyjasnil, zda vnímá Gerharda Lohfinka jako exegetu, biblického teologa či spíše systematického teologa, případně jaké místo tyto různé přístupy zaujímají v Lohfinkově díle. Autor pracoval pod vedením systematického teologa a na katedře pro systematickou teologii, přičemž se zdá, že těžiště samotné práce je spíše v biblických vědách. Je pak otázkou, zda neměl být oponentem diplomové práce raději biblista než opět systematický teolog. Nezřetelné zaměření práce jde ruku v ruce s „tonalitou“ práce. Z řady autorových komentářů a hodnotících poznámek vyplývá, že autor předpokládá apriorní napětí mezi exegezí či biblickou teologií a systematickou teologií. Zdá se, jakoby se autor na pozadí Lohfinkova díla jistým způsobem osobně vyrovnával s celou řadou implicitních podezření, nedůvěrou či dokonce snad předsudky na teologickém poli. Jak jinak chápat ducha zobecňující formulace hned v úvodu práce, který prostupuje celým textem? Totiž: „I když Lohfink není systematickým teologem, při četbě jeho knih jsem postupně odhaloval velké bohatství jeho biblické teologie, kterou rozhodně nelze označit za pouhé lingvistické studie. Naopak z ní velmi vyzařuje dogmatický přesah a poměrně korektní systematické myšlení, což u exegetů nebývá samozřejmostí.“

Je dobře ocenit, že autor nevěnuje příliš mnoho stran obecnému životopisu G. Lohfinka. Na druhou stranu by zdravému kritickému přístupu prospělo, kdyby se autor více zaobíral těmi aspekty Lohfinkova působení, které by osvětlily jeho teologické myšlení. Konkrétně mám na mysli Lohfinkovu příslušnost ke *Katholische Integrierte Gemeinde*. Nejenže sama organizace není bezproblémová a byla po odhalení morálně pochybných praktik kanonicky rozpuštěná. Bylo by přínosné pojmenovat, jak Lohfinkovo silné angažmá v KIG ovlivnilo jeho teologické důrazy (vztah Židů a křesťanů, kontinuita SZ a NZ, pojmy jako rodina, Boží lid apod.) a do jaké míry byla jeho teologická práce ideovou podporou KIG.

Autor už v titulu správně vymezil zacílení své práce: „Ježíšova smrt – oběť za Boží lid u Gerharda Lohfinka.“ Sleduje přitom Lohfinkovy myšlenkové postupy. Autor vyzdvihuje Lohfinkův zájem o SZ, na jehož pozadí Lohfink vykládá NZ. U centrálního pojmu oběti se přitom Lohfink, alespoň jak ho autor práce prezentuje, odkazuje pouze na několik málo míst SZ, nepochybně navýsost důležitých, zatímco jiná neméně významná místa zcela opomíjí. Pokud to není dáno nutně omezujícím výběrem autora diplomové práce, nestál by tento aspekt za kritické zhodnocení? A podobně nedorečené se mi jeví, v čem spočívá Ježíšova oběť. Je jisté na místě poukázat na různé zavádějící koncepce a kriticky pojmenovat jejich nedostatky (možná s menší mírou subjektivních hodnocení). Tím však ještě není vyjádřena podstata Ježíšovy oběti. Autor, patrně ve shodě s Lohfinkem, pak převádí pozornost na to, za koho se Ježíš obětuje, totiž za Boží lid v Lohfinkově širokém chápání. Rozsah či účinky oběti, o kterých se také autor zmiňuje, rovněž nemohou dovést k uchopení samotného jádra Ježíšovy oběti. Práce přináší mnoho zajímavých postřehů a inspirativních podnětů. Pokud ovšem čtenář očekával, že bude přiveden k hlubšímu pochopení jedinečnosti a specifčnosti Ježíšovy oběti, nejspíš nabude dojmu, že k cíli zůstává ještě kus cesty před ním.

Celkově hodnotím kvalitou diplomové práce vysokou známkou.

--

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Jak ovlivnila příslušnost ke *Katholische Integrierte Gemeinde* Lohfinkovu teologickou práci?
Jak by G. Lohfink definoval podstatu Ježíšovy oběti, pokud se to dá říci?

--

Doporučení práce k obhajobě

Doporučuji

Datum: V Praze, 9. června 2023

Podpis: